

Conceptes Avançats de Sistemes Operatius

Facultat d'Informàtica de Barcelona
Dept. d'Arquitectura de Computadors

Curs 2019/20 Q2

Sincronització / Avaluació / Virtualització

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Facultat d'Informàtica de Barcelona

Índex

- Sincronització
 - Mutex / condition variables / futex / GCD
- Avaluació de rendiment
- Virtualització

Sincronització

- Pthreads
 - Mutex
 - Variables de condició (condition variables)
- Interfície de sistema (Linux)
 - Futex
- Grand Central Dispatch (Mac OS-X)

<http://www.0x04.net/doc/posix/Multi-Threaded Programming with POSIX Threads - Linux Systems Programming.pdf>

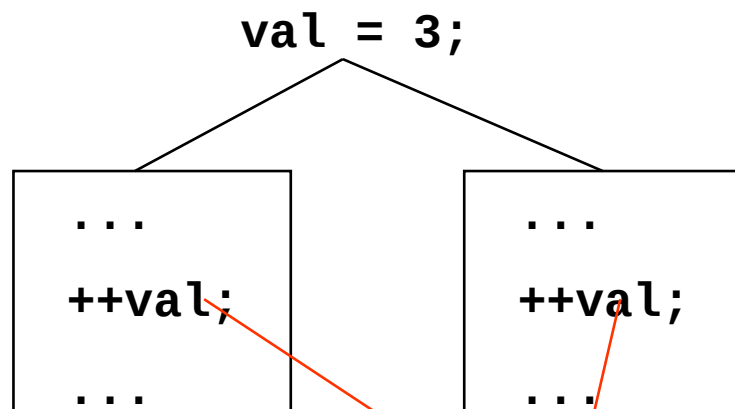
[http://www.0x04.net/doc/posix/Redhat - The Native POSIX Thread Library for Linux \(Paper\) - 2003 - \(By Laxxuss\).pdf](http://www.0x04.net/doc/posix/Redhat - The Native POSIX Thread Library for Linux (Paper) - 2003 - (By Laxxuss).pdf)

Addison-Wesley, 1997 Programming with Posix Threads

http://locklessinc.com/articles/futex_cheat_sheet/

Pthread mutex

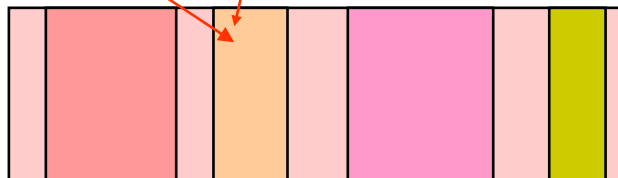
- Variables d'exclusió mútua
 - Donen suport a la sincronització en l'accés a variables compartides

Resultats
possibles

4 - un sol increment - incorrecte

5 - dos increments - correcte

Cal exclusió
mútua!!!

Pthread mutex

- Inicialització d'un mutex

NAME

`pthread_mutex_init` - Initializes a mutex with attributes specified by the attr argument.

SYNOPSIS

```
#include <pthread.h>
int pthread_mutex_init(
    pthread_mutex_t      * mutex ,
    pthread_mutexattr_t  * attr );
```

PARAMETERS

`mutex`

Mutex created.

PTHREAD_MUTEX_NORMAL
PTHREAD_MUTEX_ERRORCHECK
PTHREAD_MUTEX_RECURSIVE

`attr` Mutex attributes object that defines the characteristics of the created mutex. If you specify NULL, default attributes are used.

Pthread mutex

- Aconseguir l'exclusió mútua

NAME

`pthread_mutex_lock` - Locks an unlocked mutex. If the mutex is already locked, the calling thread blocks until the mutex becomes available.

SYNOPSIS

```
#include <pthread.h>
int pthread_mutex_lock(
    pthread_mutex_t *mutex );
```

PARAMETERS

`mutex`
Mutex to be locked.

Pthread mutex

- Sortir de l'exclusió mútua

NAME

`pthread_mutex_unlock` - Unlocks a mutex.

SYNOPSIS

```
#include <pthread.h>
int pthread_mutex_unlock(
    pthread_mutex_t *mutex );
```

PARAMETERS

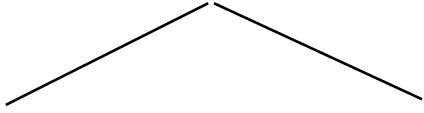
`mutex`

Mutex to be unlocked.

Pthread mutex

- Exemple d'ús
 - Inicialització

```
res = pthread_mutex_init (&mutex, attr);  
if (res!=0) {  
    fprintf (stderr, "pthread_mutex_init: %s\n",  
            strerror (res));  
    exit (1);  
}  
val = 3;
```


Pthread mutex

- Exemple d'ús

...

```
res = pthread_mutex_lock (&mutex);
if (res!=0) {
    fprintf (stderr, "pthread_mutex_lock: %s\n",
            strerror (res));
    exit (1);
}
++val;
res = pthread_mutex_unlock (&mutex);
...
```

Pthread condvar

- Variables de condició
 - Permeten que diversos fluxos esperin fins que el resultat d'avaluar una condició prengui un valor determinat
 - Sense fer esperes actives
 - Es combinen amb els mutex

Pthread condvar

- Inicialització de la variable de condició

```
pthread_cond_t cond;  
  
...  
  
res = pthread_cond_init (&cond, attr);  
if (res!=0) {  
    fprintf (stderr, "pthread_cond_init: %s\n",  
            strerror (res);  
    exit (1);  
}
```

Pthread condvar

- Estructura d'ús habitual

```
res = pthread_mutex_lock (&mutex);  
while (!expr) {  
    res = pthread_cond_wait (&cond, &mutex);  
}  
// La condició es compleix i som en exclusió mútua  
// Regió crítica  
res = pthread_cond_signal (&cond);  
res = pthread_mutex_unlock (&mutex);
```

- pthread_cond_wait
 - de forma atòmica, allibera el mutex i es bloqueja sobre 'cond'
 - en despertar-se per un pthread_cond_signal, torna a agafar el mutex

Pthread condvar

- `pthread_cond_signal (&cond);`
 - Desperta un dels fluxos bloquejats
- `pthread_cond_broadcast (&cond);`
 - Desperta tots els fluxos bloquejats

Linux *futex*

- Interfície mixte entre usuari i sistema
- Cas efficient – si no hi ha contenció
 - nivell usuari

```
// inicialització
```

```
futex_lock = 1;
```

```
// Entrada a la regió crítica
```

```
while ( __sync_sub_and_fetch(&futex_lock, 1) < 0)
```

```
    { futex_block(&futex_lock);    }
```

```
// Sortida de la regió crítica
```

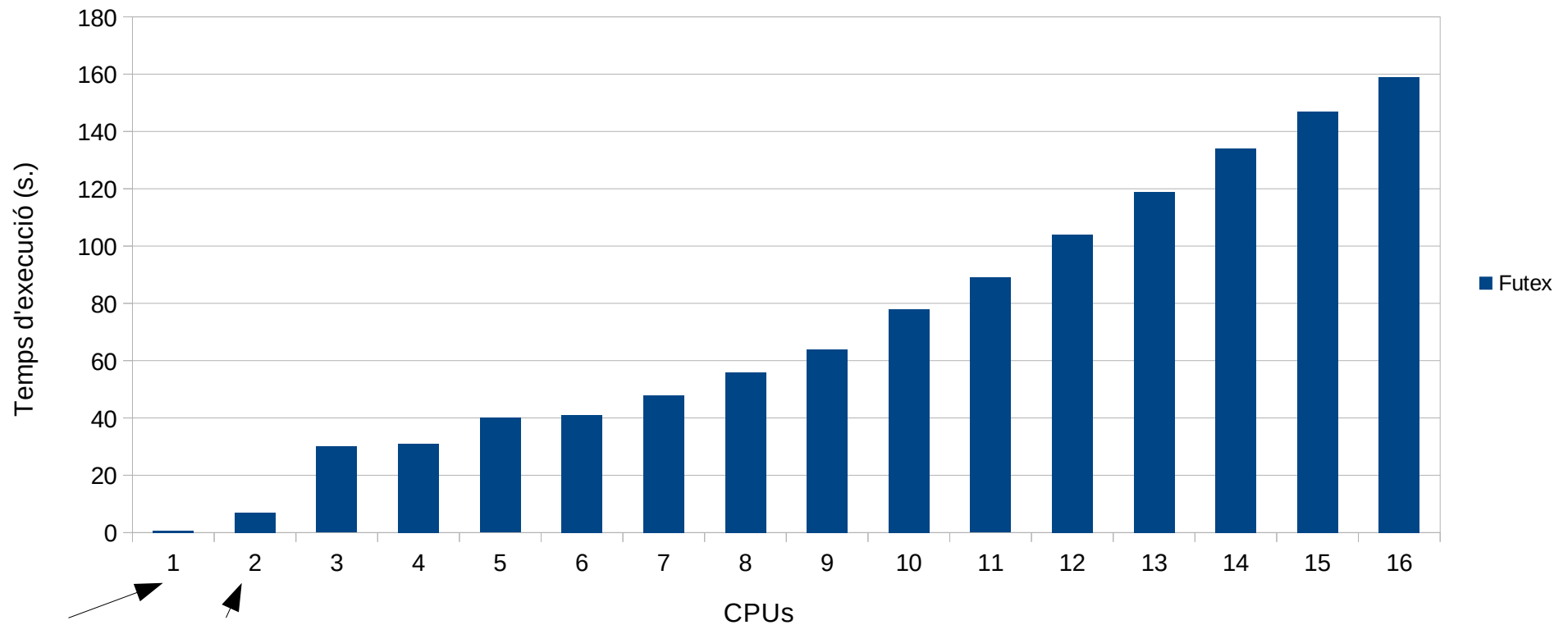
```
if ( __sync_add_and_fetch(&futex_lock, 1) < 1)
```

```
    { futex_unlock(&futex_lock); }
```

Rendiment dels *futex*

- Incrementant el volum de treball

Rendiment d'un futex

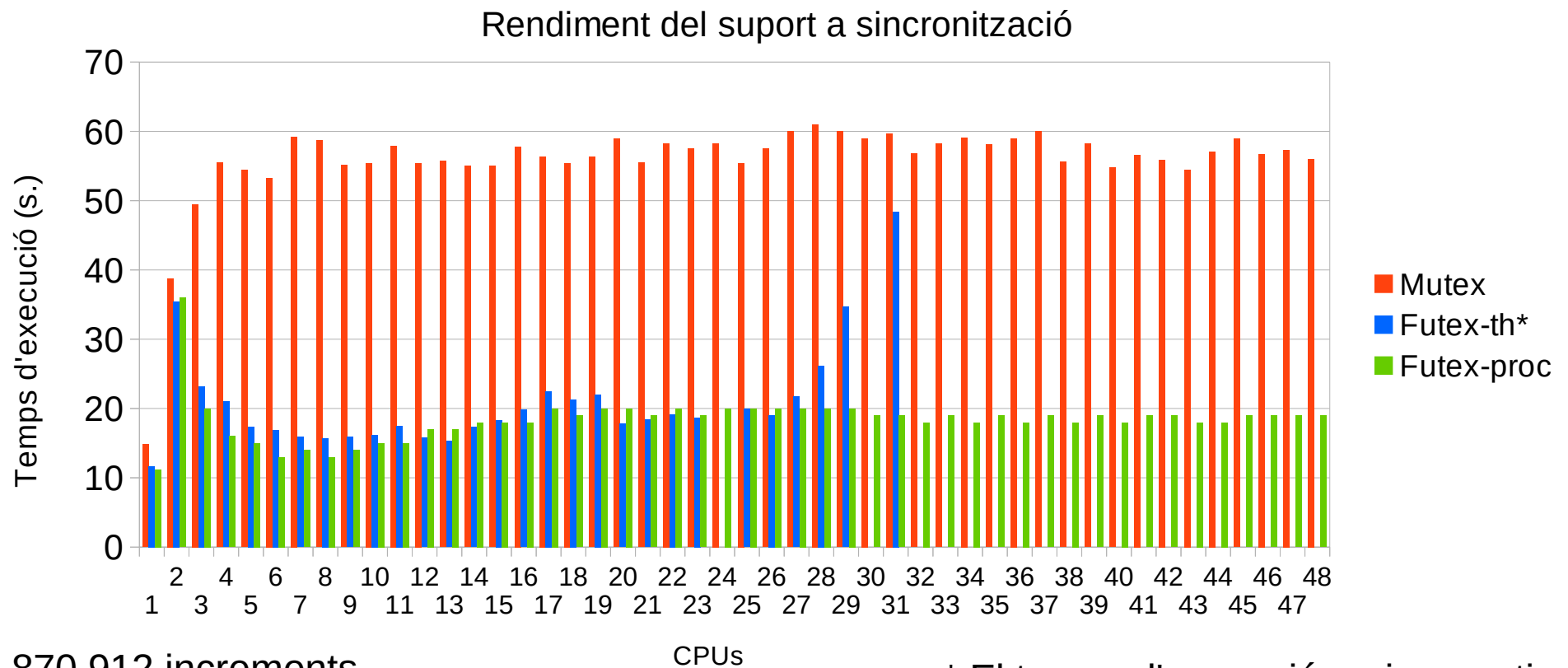
536.870.912
inc.

1.073.741.824
inc.

...

Rendiment dels *futex*

- Dividint el treball entre els processos
- Comparant amb fluxos i pthread_mutex / futex

536.870.912 increments

48 AMD Opteron 6172 2.1Ghz - KTH

* El temps d'execució creix a partir dels 28 processadors

Rendiment dels *futex*

- Comportament dels fluxos

```
top - 09:00:26 up 87 days, 20:12, 20 users,  load average: 12.40, 11.01, 8.63
Tasks: 1205 total,  20 running, 1181 sleeping,   4 stopped,   0 zombie
Cpu(s):  2.0%us, 34.3%sy,  0.0%ni, 60.0%id,  3.7%wa,  0.0%hi,  0.0%si,  0.0%st
Mem:  65969452k total, 21020344k used, 44949108k free,   693268k buffers
Swap: 16777208k total,  3428472k used, 13348736k free, 14266856k cached
```

PID	USER	PR	NI	VIRT	RES	SHR	S	%CPU	%MEM	TIME+	WCHAN	COMMAND
9467	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	93.4	0.0	0:04.86	-	wait_fute
9473	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	93.4	0.0	0:04.88	-	wait_fute
9465	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	93.1	0.0	0:04.85	-	wait_fute
9466	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	93.1	0.0	0:04.86	-	wait_fute
9470	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	93.1	0.0	0:04.87	-	wait_fute
9459	g_xavim	20	0	3916	352	288	R	92.8	0.0	0:04.83	-	wait_fute
9460	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	92.8	0.0	0:04.84	futex_wai	wait_fute
9461	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	92.8	0.0	0:04.87	-	wait_fute
9464	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	92.8	0.0	0:04.85	-	wait_fute
9468	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	92.8	0.0	0:04.83	-	wait_fute

...

Rendiment dels *futex*

- Comportament dels processos

```
top - 09:02:10 up 87 days, 20:14, 20 users,  load average: 14.08, 11.90, 9.20
Tasks: 1099 total,  11 running, 1084 sleeping,   4 stopped,   0 zombie
Cpu(s):  0.1%us, 25.3%sy,  0.0%ni, 59.7%id, 14.9%wa,  0.0%hi,  0.0%si,  0.0%st
Mem:  65969452k total, 21021124k used, 44948328k free,   693292k buffers
Swap: 16777208k total,  3428472k used, 13348736k free, 14266860k cached
```

PID	USER	PR	NI	VIRT	RES	SHR	S	%CPU	%MEM	TIME+	WCHAN	COMMAND
9526	g_xavim	20	0	3916	356	288	D	70.4	0.0	0:23.20	-	wait_fute
9529	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	69.7	0.0	0:23.02	blk_backi	wait_fute
9522	g_xavim	20	0	3916	352	288	R	69.4	0.0	0:23.31	sync_page	wait_fute
9524	g_xavim	20	0	3916	356	288	D	69.4	0.0	0:23.38	sync_page	wait_fute
9528	g_xavim	20	0	3916	356	288	D	69.4	0.0	0:23.23	sync_page	wait_fute
9536	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	69.4	0.0	0:23.24	sync_page	wait_fute
9525	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	68.7	0.0	0:23.30	sync_page	wait_fute
9527	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	68.7	0.0	0:23.19	-	wait_fute
9537	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	68.7	0.0	0:23.23	-	wait_fute
9539	g_xavim	20	0	3916	356	288	D	68.7	0.0	0:23.11	-	wait_fute
9523	g_xavim	20	0	3916	356	288	R	68.4	0.0	0:22.96	sync_page	wait_fute
9535	g_xavim	20	0	3916	356	288	D	68.4	0.0	0:23.23	sync_page	wait_fute
9531	g_xavim	20	0	3916	356	288	D	68.1	0.0	0:23.11	-	wait_fute

...

Grand Central Dispatch

- Mac OS/X
- Substitueix la interfície de pthreads
 - Pot implementar-se a sobre pthreads
- Versions per Linux

<https://github.com/nickhutchinson/libdispatch>

<http://developer.apple.com/mac/articles/cocoa/introblocksgcd.html>

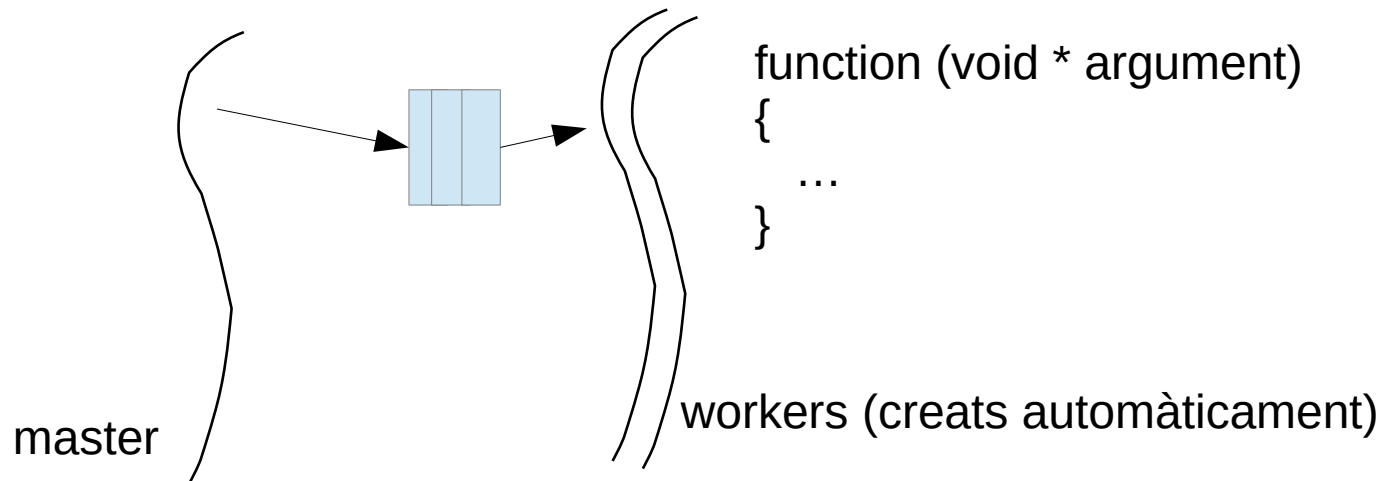
<http://developer.apple.com/mac/library/documentation/General/Conceptual/ConcurrencyProgrammingGuide/Introduction/Introduction.html>

http://developer.apple.com/mac/library/documentation/Performance/Reference/GCD_libdispatch_Ref/Reference/reference.html

Grand Central Dispatch

- Interfície basada en cues de treball
 - El programa principal crea una sèrie de cues
- ```
queue = dispatch_queue_create("com.apple.libdispatch.test_readsync", NULL);
```
- I encua funcions per executar

```
dispatch_async_f(queue, argument, function);
```


Grand Central Dispatch

- Els *workers* es creen automàticament
- L'aplicació acaba cridant al planificador de GCD

```
dispatch_main();
```

- Buida les cues i acaba quan no hi ha més feina per fer
- Veure: [WWDC15](#)

Índex

- Sincronització
  - Mutex / condition variables / futex / GCD
- Avaluació de rendiment
- Virtualització

Avaluació de rendiment

- Mètriques
  - Temps d'execució
  - Acceleració (speedup)
    - la relació entre el temps d'execució en seqüencial i el temps d'execució en paral·lel
  - Ample de banda (bandwidth)
    - la relació entre les dades transmeses i el temps que s'ha invertit en transmetre-les
  - Latència
    - Cost d'iniciar operacions o comunicacions

Avaluació de rendiment

- Ús d'estadístics
  - Mitjana: tenir en compte la variabilitat de les mesures
    - Repetir els experiments un cert número de vegades i fer la mitjana
  - Desviació estàndard: mostra la dispersió dels resultats, respecte la mitjana

Avaluació de rendiment

- Ús d'estadístics
  - Temps d'execució: fer la mitjana dels N resultats obtinguts
  - Speedup: relació entre mitjanes
    - mitjana seqüencial / mitjana paral·lel
  - Bandwidth: mitjana del bandwidth obtingut en N experiments diferents
  - Latència: mitjana de les latències obtingudes en N experiments diferents

Avaluació de rendiment

- Eines de sistema
  - top, htop, ps, time, /usr/bin/time
  - vmstat, iostat

```
$ vmstat 1
```

```
procs -----memory----- ---swap-- -----io----- -system-- ----cpu----
 r b swpd free buff cache si so bi bo in cs us sy id wa
0 0 224 358856 54624 816732 0 0 0 0 150 162 0 1 100 0
0 0 224 358856 54624 816732 0 0 0 0 149 155 1 0 100 0
0 2 224 187892 54628 983756 0 0 56 84944 520 439 1 11 67 21
0 2 224 134152 54628 1036116 0 0 0 21592 420 430 1 3 26 71
0 2 228 97716 53540 1072712 0 4 0 41476 804 909 2 2 25 72
0 2 2272 121468 49720 1052416 0 2044 0 23036 383 323 1 2 40 58
0 2 2272 139512 48884 1035992 0 0 0 31744 630 523 0 2 23 76
0 3 2272 122772 48884 1052376 0 0 0 31232 450 531 1 1 33 66
0 2 2272 143052 47436 1034380 0 0 0 14464 632 644 1 1 15 83
0 2 2272 145624 47440 1031804 0 0 4 32664 279 364 0 1 23 76
1 2 2272 135128 47440 1040700 32 0 32 16488 1382 2372 6 3 6 86
0 1 2268 136340 47440 1040656 0 0 0 0 393 539 2 1 60 37
1 1 2268 136752 47440 1040640 0 0 0 0 222 311 0 0 62 37
```

Avaluació de rendiment

- iostat

```
$ iostat -m -d /dev/sda9 1
```

Device:	tps	MB_read/s	MB_wrtn/s	MB_read	MB_wrtn
sda9	1.00	0.30	0.00	0	0

Device:	tps	MB_read/s	MB_wrtn/s	MB_read	MB_wrtn
sda9	65.00	0.00	31.00	0	31

Device:	tps	MB_read/s	MB_wrtn/s	MB_read	MB_wrtn
sda9	63.00	0.00	31.00	0	31

Device:	tps	MB_read/s	MB_wrtn/s	MB_read	MB_wrtn
sda9	52.00	0.00	24.13	0	24

Device:	tps	MB_read/s	MB_wrtn/s	MB_read	MB_wrtn
sda9	64.00	0.00	26.61	0	26

Device:	tps	MB_read/s	MB_wrtn/s	MB_read	MB_wrtn
sda9	54.00	0.01	24.50	0	24

Device:	tps	MB_read/s	MB_wrtn/s	MB_read	MB_wrtn
sda9	62.00	0.00	29.21	0	29

Avaluació de rendiment

- Eines de la interfície de sistema
  - gettimeofday

```
struct timeval {
 time_t tv_sec; /* seconds */
 suseconds_t tv_usec; /* microseconds */
};
```

```
int gettimeofday(struct timeval *tv, struct timezone *tz);
```

- Retorna el número de segons i microsegons que han passat des de l'Epoch (1970-01-01 00:00:00 +0000 (UTC))

Avaluació de rendiment

- Exemple d'ús de gettimeofday

```
struct timeval tv0, tv1;
double secs;
res = gettimeofday(&tv0, NULL);
if (res < 0) {
 perror ("gettimeofday");
}
// codi del qual volem mesurar el temps
res = gettimeofday(&tv1, NULL);
if (res < 0) {
 perror ("gettimeofday");
}
secs = (((double)tv1.tv_sec*1000000.0 + (double)tv1.tv_usec) -
 ((double)tv0.tv_sec*1000000.0 + (double)tv0.tv_usec))/1000000.0;
printf ("temps %lf segons\n", secs);
```

Avaluació de rendiment

- `clock_gettime(clockid_t clock_id, struct timespec *tp);`
- `clock_gettime (2)` Permet al procés que fa la crida recuperar el valor d'un rellotge, identificat per `clock_id`
- `clock_id` pot ser qualsevol dels 8 valors predefinitos.
  - Si val `CLOCK_REALTIME` el resultat és el de `gettimeofday(2)`

Linux Programmer's Manual

`CLOCK_REALTIME`

`CLOCK_REALTIME_COARSE`

`CLOCK_MONOTONIC`

`CLOCK_MONOTONIC_COARSE`

`CLOCK_MONOTONIC_RAW`

`CLOCK_BOOTTIME`

`CLOCK_PROCESS_CPUTIME_ID`

`CLOCK_THREAD_CPUTIME_ID`

BSD Library Functions Manual

`CLOCK_REALTIME`

`CLOCK_MONOTONIC`

`CLOCK_MONOTONIC_RAW`

`CLOCK_MONOTONIC_RAW_APPROX`

`CLOCK_UPTIME_RAW`

`CLOCK_UPTIME_RAW_APPROX`

`CLOCK_PROCESS_CPUTIME_ID`

`CLOCK_THREAD_CPUTIME_ID`

Avaluació de rendiment

Quin rellotge fer servir?

- `CLOCK_REALTIME` quan volen saber l'hora del dia del sistema (en segons des de l'epoch)
- `CLOCK_MONOTONIC` quan volen saber temps transcorregut. S'incrementa linealment, però es veu afectat pel daemon de NTP.
- `CLOCK_MONOTONIC_RAW` no afectat per NTP. Kernels > 2.6.28. Depèn de hardware.
- `CLOCK_PROCESS_CPU_TIME_ID` només mesura el temps de CPU consumit pel procés.
- `CLOCK_THREAD_CPUTIME_ID` només mesura el temps de CPU gastat en el fil que realitza la sol·licitud.

Avaluació de rendiment

CLOCK_GETTIME(2) vs GETTIMEOFDAY(2)

```
struct timespec {
 time_t tv_sec; /*
seconds */
 long tv_nsec; /*
nanoseconds */
};
```

```
res =
clock_gettime(CLOCK_REALTIME,
&ts0);
secs =
((double)ts0.tv_sec*1000000000.0
+
(double)ts0.tv_nsec))/1000000000.0
;
```

```
struct timeval {
 time_t tv_sec; /*
seconds */
 suseconds_t tv_usec; /*
* microseconds */
};
```

```
res = gettimeofday(&tv0, NULL);
secs
=((double)tv0.tv_sec*1000000.0
+
(double)tv0.tv_usec))/1000000.0;
```

Exemples

Índex

- Sincronització
  - Mutex / condition variables / futex / GCD
- Avaluació de rendiment
- Virtualització

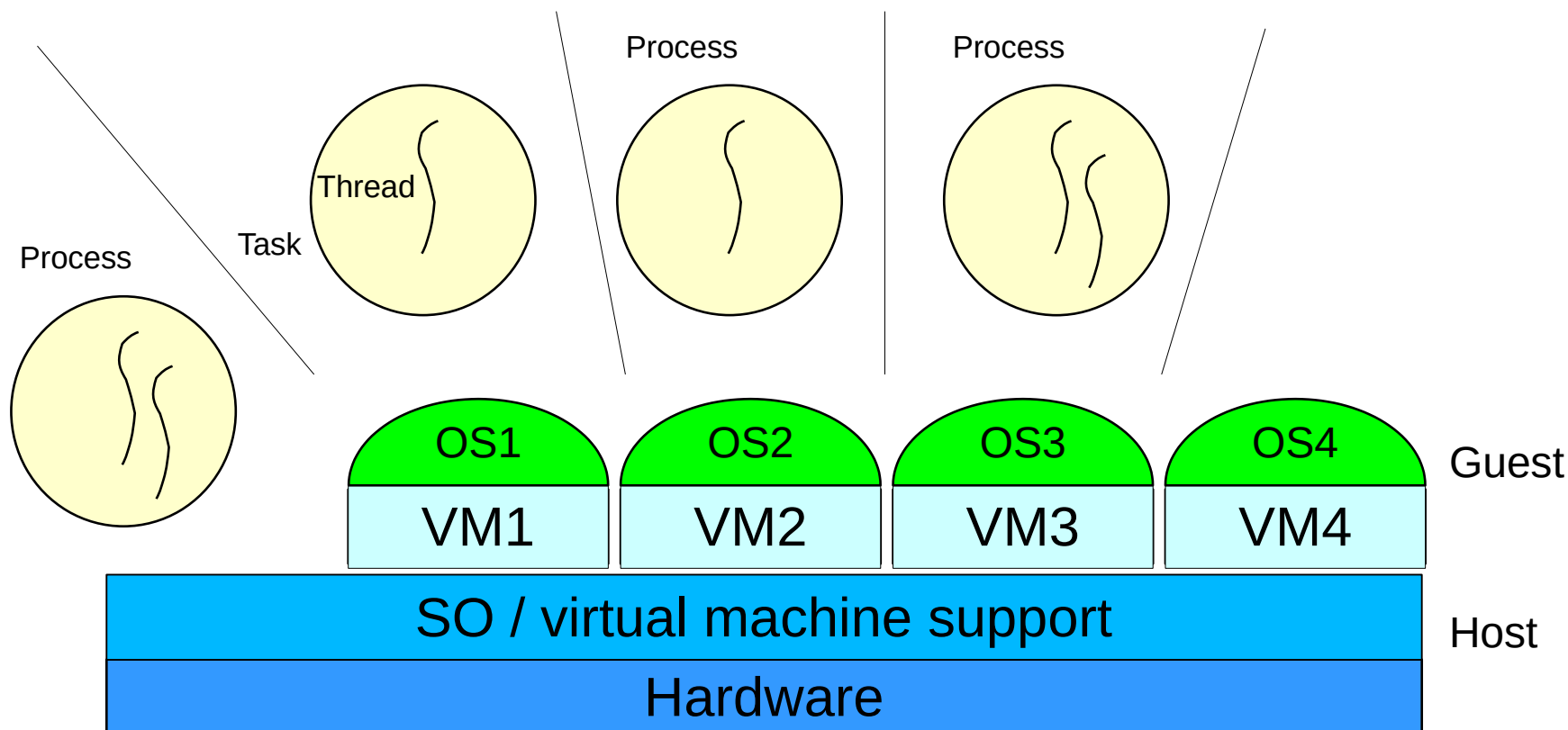
Virtualització

- Permet oferir un entorn virtual sencer a l'SO i les aplicacions
  - Diferent [o no] de la màquina física
- Podem oferir diverses màquines corrent sobre la mateixa
  - Diferents serveis
  - Diferents usuaris
  - ...

Virtualització

- Estructura

- Una màquina virtual és un procés en el sistema host

Virtualització

- Exemple: El Qemu del laboratori amb Hurd
  - El procés qemu-system-i386 conté tot Debian

```
top - 19:08:22 up 2 days, 12:07, 14 users, load average: 0.62, 0.71, 0.60
Tasks: 195 total, 1 running, 194 sleeping, 0 stopped, 0 zombie
Cpu(s): 9.9%us, 3.3%sy, 0.0%ni, 86.8%id, 0.0%wa, 0.0%hi, 0.0%si, 0.0%st
Mem: 1937056k total, 1463172k used, 473884k free, 112964k buffers
Swap: 5119996k total, 578552k used, 4541444k free, 577756k cached
```

PID	USER	PR	NI	VIRT	RES	SHR	S	%CPU	%MEM	TIME+	COMMAND
30542	xavim	20	0	1851m	172m	54m	S	13	9.1	3:27.69	soffice.bin
15979	xavim	20	0	1895m	78m	2044	S	6	4.2	93:28.81	qemu-system-i386
2068	root	20	0	186m	43m	20m	S	4	2.3	49:20.04	X
2475	xavim	20	0	399m	36m	18m	S	0	1.9	14:50.55	konsole
5149	root	20	0	0	0	0	S	0	0.0	0:00.05	kworker/0:0
5156	root	20	0	0	0	0	S	0	0.0	0:00.03	kworker/1:2
5162	xavim	20	0	19532	1340	944	R	0	0.1	0:00.04	top
1	root	20	0	4304	0	0	S	0	0.0	0:01.82	init

Virtualització

- Exemple: El VirtualBox del laboratori amb Hurd
  - El procés VirtualBox conté tot Debian

```
top - 11:46:39 up 5:03, 6 users, load average: 0.87, 0.45, 0.24
Tasks: 197 total, 1 running, 196 sleeping, 0 stopped, 0 zombie
Cpu0 : 0.7%us, 0.7%sy, 0.0%ni, 98.7%id, 0.0%wa, 0.0%hi, 0.0%si, 0.0%st
Cpu1 : 0.7%us, 0.3%sy, 0.0%ni, 99.0%id, 0.0%wa, 0.0%hi, 0.0%si, 0.0%st
Cpu2 : 0.0%us,100.0%sy, 0.0%ni, 0.0%id, 0.0%wa, 0.0%hi, 0.0%si, 0.0%st
Cpu3 : 0.7%us, 0.7%sy, 0.0%ni, 98.7%id, 0.0%wa, 0.0%hi, 0.0%si, 0.0%st
Mem: 3929444k total, 2332412k used, 1597032k free, 83896k buffers
Swap: 0k total, 0k used, 0k free, 1084788k cached
```

PID	USER	PR	NI	VIRT	RES	SHR	S	%CPU	%MEM	TIME+	COMMAND
11512	xavim	20	0	1760m	240m	194m	S	101	6.3	2:04.73	VirtualBox
745	messageb	20	0	20036	1540	860	S	0	0.0	0:01.91	dbus-daemon
859	root	20	0	381m	111m	89m	S	0	2.9	0:48.23	X
1174	xavim	20	0	547m	49m	24m	S	0	1.3	0:52.05	konsole
11474	xavim	20	0	549m	10m	7236	S	0	0.3	0:00.56	VBoxSVC
1	root	20	0	4308	692	592	S	0	0.0	0:00.52	init
2	root	20	0	0	0	0	S	0	0.0	0:00.00	kthreadd

...

Virtualització

- Exemple: El VirtualBox del laboratori amb Hurd
  - Podem veure si VirtualBox té “threads” (clones): H

```
top - 11:54:47 up 5:11, 6 users, load average: 1.03, 0.93, 0.57
Tasks: 483 total, 2 running, 481 sleeping, 0 stopped, 0 zombie
Cpu0 : 1.3%us, 0.3%sy, 0.0%ni, 98.3%id, 0.0%wa, 0.0%hi, 0.0%si, 0.0%st
Cpu1 : 1.3%us, 0.7%sy, 0.0%ni, 98.0%id, 0.0%wa, 0.0%hi, 0.0%si, 0.0%st
Cpu2 : 0.0%us,100.0%sy, 0.0%ni, 0.0%id, 0.0%wa, 0.0%hi, 0.0%si, 0.0%st
Cpu3 : 0.7%us, 0.3%sy, 0.0%ni, 99.0%id, 0.0%wa, 0.0%hi, 0.0%si, 0.0%st
Mem: 3929444k total, 2330820k used, 1598624k free, 84132k buffers
Swap: 0k total, 0k used, 0k free, 1081144k cached
```

PID	USER	PR	NI	VIRT	RES	SHR	S	%CPU	%MEM	TIME+	COMMAND
11552	xavim	20	0	1760m	240m	194m	R	100	6.3	10:09.59	EMT
1174	xavim	20	0	547m	49m	24m	S	1	1.3	0:53.04	konsole
11512	xavim	20	0	1760m	240m	194m	S	1	6.3	0:06.69	VirtualBox
859	root	20	0	374m	106m	83m	S	0	2.8	0:49.62	X
1041	xavim	20	0	2808m	83m	40m	S	0	2.2	0:51.85	kwin
11466	xavim	20	0	810m	43m	29m	S	0	1.1	0:01.62	VirtualBox
11471	xavim	20	0	810m	43m	29m	S	0	1.1	0:00.32	nspr-1
11525	xavim	20	0	1760m	240m	194m	S	0	6.3	0:01.00	nspr-2
11559	xavim	20	0	1760m	240m	194m	S	0	6.3	0:00.78	Timer
1	root	20	0	4308	692	592	S	0	0.0	0:00.52	init

...

Virtualització

- Protecció
  - Cada màquina virtual està completament aïllada
    - de les altres
    - del host
- Compartició de recursos
  - Diverses màquines poden compartir recursos de forma segura
    - Processadors
    - Memòria
    - Disc
    - Xarxa
- Facilitat per engegar/parar i fer proves
  - Comprovació de nous serveis / del desenvolupament de l'empresa
  - Interessant per fer recerca en sistemes operatius

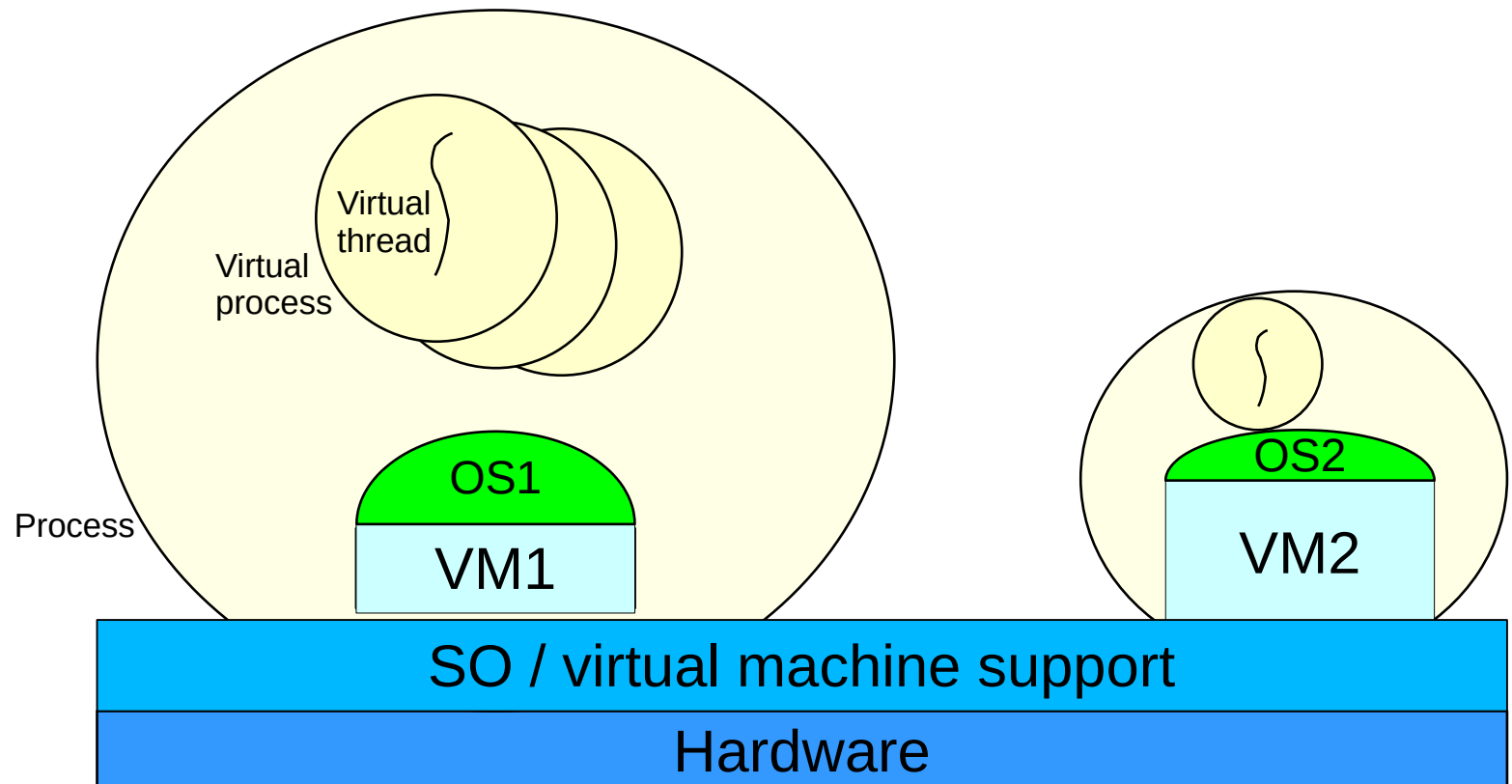
Virtualització

- "System consolidation"
  - Ajuntar els serveis oferts per diverses màquines físiques en una de sola (física)
    - Usant una màquina virtual per a cadascuna de les originals
  - Els sistemes i serveis ja estan provats i se sap que funcionen bé
    - Es "consoliden" i s'estalvien recursos

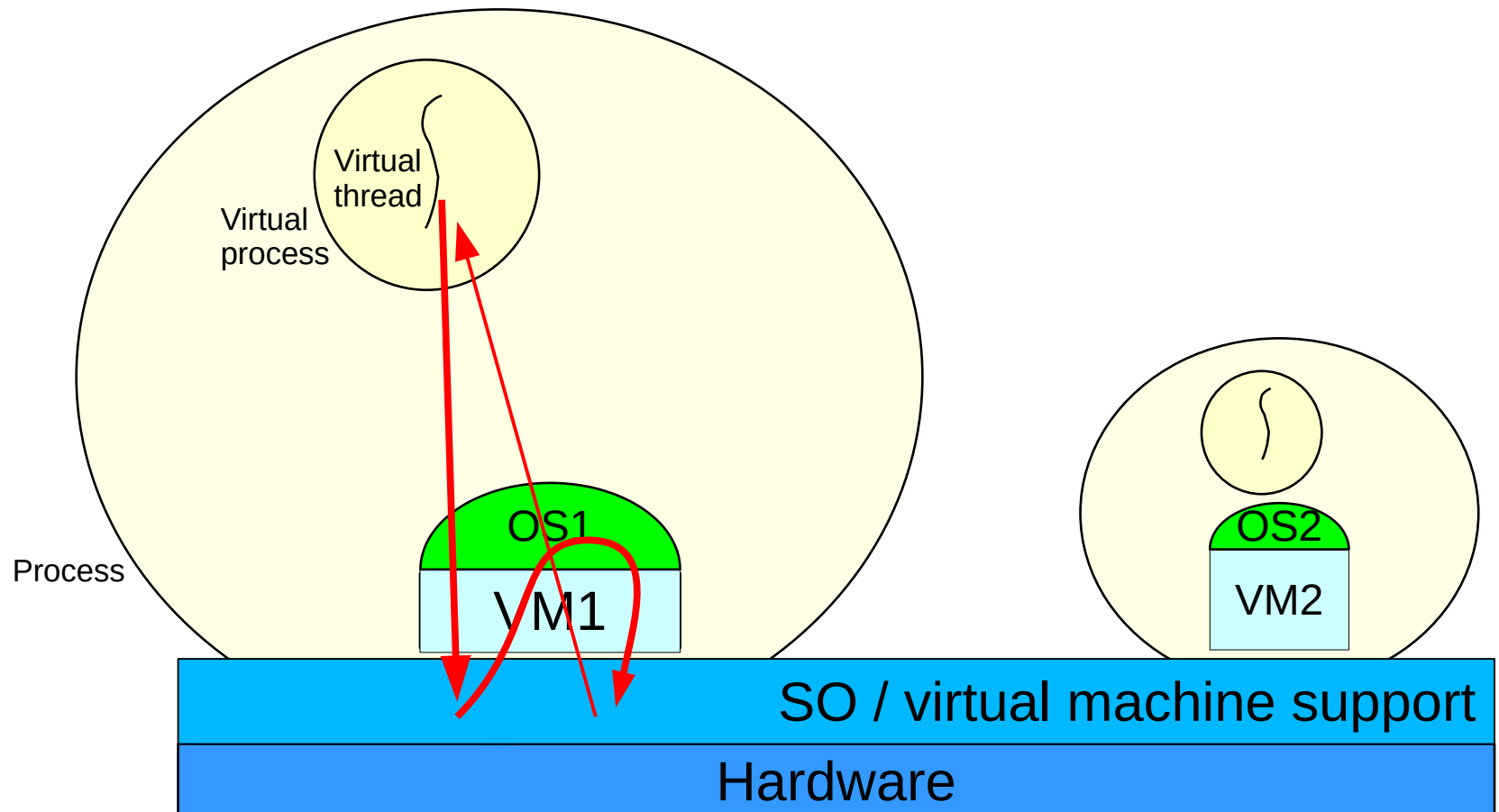
Virtualització

- Dificultats d'implementació (veure OS1 a la fig.)
  - Necessitat d'executar el sistema operatiu OS1
    - en mode "sistema", "deixant-li" executar instruccions privilegiades

Virtualització

- Virtual user mode + virtual kernel mode
  - Executant-se en mode usuari "físic"!

Virtualització

- Suport del processador (*virtualization technology*)
  - Intel VT-x (VMX – virtual machine extensions)
    - virtual machine monitor (VMM)
      - root operation
      - estructures de dades per representar el guest
    - ID de processador virtual
    - taula de pàgines extesa
    - reducció en el cost de les transicions entre VMM i el guest
  - AMD-V
    - Processor Guest Mode
    - Control Data Structure (VMCB)
    - ...

Virtualització

- Instruccions detectades en *non-root mode*
  - Halt, In/Out, iret
  - Load/store de les taules de descriptors, interrupcions, task
    - LGDT, LIDT, LLDT, LTR, SGDT, SIDT, SLDT, STR
  - Moure dades a registres de control (CR0, CR3, ...) i MSRs
- Altres causes de transferència de control de guest a host
  - Exceptions, interrupcions, crides a sistema

Exemples d'entorns virtuals

- VMware
- Hyper-V (Microsoft)
- VirtualBox (Oracle)
- Qemu (GPL/LGPL)
- Bochs (LGPL)
- KVM (GPL v2)
- Xen (GPL)
- Linux Containers (GPL v2)
- ...

http://en.wikipedia.org/wiki/Comparison_of_platform_virtual_machines

Magatzems de sistemes virtuals

- Tipus
  - vmk
  - qcow2
  - raw
- Eines
  - qemu-img

Magatzems de sistemes virtuals

- Mount -o loop, offset=N ...
  - Permet muntar una partició del disc en fitxer

Estructura del disc? Depèn de cada cas

```
$ /sbin/fdisk -l Fedora-Minimal-armhfp-21-5-sda.raw
```

Disk Fedora-Minimal-armhfp-21-5-sda.raw: 2139 MB, 2139095040 bytes

255 heads, 63 sectors/track, 260 cylinders, total 4177920 sectors

Units = sectors of 1 * 512 = 512 bytes

Sector size (logical/physical): 512 bytes / 512 bytes

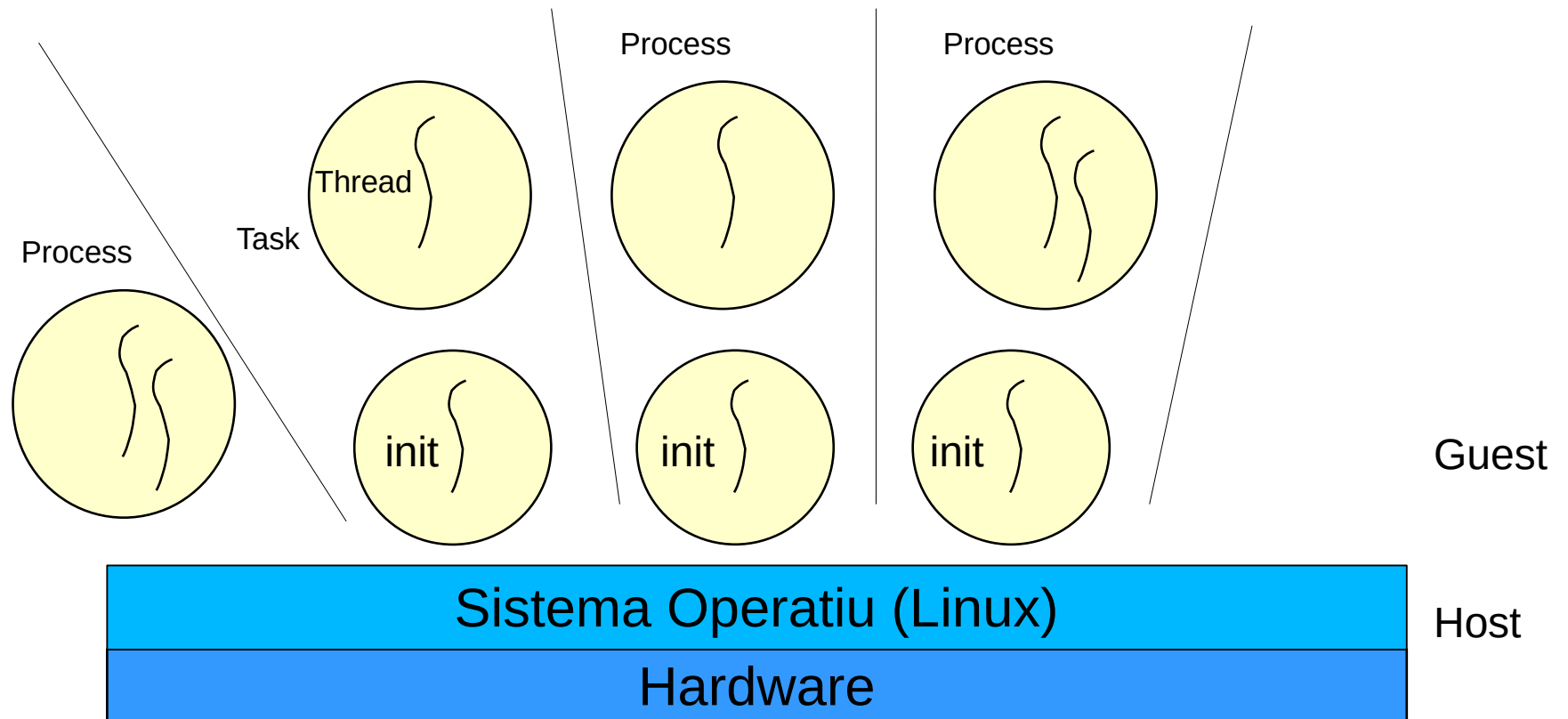
I/O size (minimum/optimal): 512 bytes / 512 bytes

Disk identifier: 0xa99d2bd5

	Device	Boot	Start	End	Blocks	Id	System
	Fedora-Minimal-armhfp-21-5-sda.raw1		2048	1001471	499712	83	Linux
	Fedora-Minimal-armhfp-21-5-sda.raw2		1001472	1251327	124928	83	Linux
	Fedora-Minimal-armhfp-21-5-sda.raw3		1251328	3985407	1367040	83	Linux

Linux Containers

- Basat en compartir un sol kernel entre diferents jerarquies de processos

Linux Containers

- Extensions per crear jerarquies de processos
  - Clone!!
    - CLONE_NEWUTS, nou espai de noms
      - Uname, domainname, hostname
    - CLONE_NEWIPC, shm, sem, msg
    - CLONE_NEWNET, IPv4 & IPv6
    - CLONE_NEWNS, mount namespace
    - CLONE_NEWPID, pid = 1 i nova jerarquia

Exercici

- **Per entregar com a pràctica al Racó**
  - Fer un programa que escrigui al disc 500 MBytes, mesurant el temps que triga a fer-ho amb `gettimeofday`
  - I que imprimeixi els temps invertit i el bandwidth que ha aconseguit la transferència d'informació